

Absztrakt

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Budai Campus

Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet

Kertművészeti és Kertépítészeti Tanszék

Tájépítész mérnöki mesterképzési szak

Dósa Márton

ORTYO4

Érsekvadkert közterületeinek tájépítészeti vizsgálata és központjának szabadterépítészeti tervezése

A Nógrádi-medence földrajzi és geomorfológiai adottságai miatt már az őskortól kezdve lakott terület volt, melyre számos régészeti lelet utal. Pontos fejlődését azonban csak a magyarok honfoglalása és államalapítása után tudjuk nyomon követni.

Vadkert, mint az esztergomi érsek szolgálófaluja jött létre. Vadasparki funkciója nem sokkal később alakult ki. A település keletkezésétől fogva jelentősnek számított, melyet elhelyezkedésének köszönhetett. A közlekedési csomópontok találkozásában létrejött falun keresztül vonultak a magyar királyok vadászni, majd Hunyadi Mátyás, II. Rákóczi Ferenc és Görgey Artúr csatába.

A település életében minőségi változást jelentett a mezővárosi rang megszerzése. Vásáraival ugyan nem tudott országos hírnévre szert tenni, de a fejlődés lassú motorjának beindításához ez is elég volt. A kispolgárosodás nyomai a mai napig felfedezhetőek a település központi területén.

A központ hagyományosan a templom köré szerveződött. A hangsúlyeltolódás a környező funkciók és azok kiszolgálása miatt alakult ki. Egyik fő célom a régi egyensúly visszaállítása volt.

Az általam kialakított koncepció a település történeti értékeinek hangsúlyozására, az egységes zöldfelületi elemek létrehozására, valamint a különböző lakossági igények kiszolgálására törekszik.

Az egybefüggő templom körüli parkban az elcsendesedést, a megemlékezést és az aktív pihenést is szolgáló egységeket hoztam létre. A reprezentatív és felvonulási tereket alkalmassá tettem alternatív funkciók időszakos befogadására is. Feloldottam a patak közelségének, ám elérhetetlenségének kettősségét. Végezetül olyan tereket hoztam létre, ahol a közösségi eseményeken, megemlékezéseken kívül a település történelme is felidézhető.

A terület alapvető szakrális töltetére csak ráerősítettem azzal, hogy minden egyes téregységhez mélyebb, bibliai gondolatokat rendeltem. A létrejött kertben a szemlélődő végső soron az emberiség közös történetét és benne saját életútját járhatja végig, kezdve az Édenkerttől, egészen a halál bizonyosságára figyelmeztető világi és egyházi emlékművekig.

Településem kiemelkedően fontos része az életemnek. Ez a kapcsolat csak erősödött a kutatási munkák során. Érdekes volt megismerni a régmúltat, az ősök mindennapjait, a szülőfalum fejlődését.

A tervezési fázis végére a terület minden szegletét megismertem. Eredeti elképzeléseimnek sokszor az ellenkezőjét találtam végül alkalmasnak a koncepció kiegészítéséhez. Talán csak egy dolog volt végig sziklaszilárd alapelvem: az évszázadok alatt felépített örökségünket védelmezni kell, hogy ahogy azt mi is megismerhettük, utódainknak is lehetősége legyen rá.